

Mapping the Brand Association Networks of the Discourse between Fundamentalism and Reformism

Mohamad Saleh Torkestani

*Corresponding Author, Associate Prof., Department of Business Management, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: torkestani@atu.ac.ir

Pedram Jahedi

Ph.D. Candidate., Department of Business Management, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: pedram.jahedi@atu.ac.ir

Faez Dinparast

Assistant Prof., Department of Political Science, Faculty of Law and Political Science, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: dinparast@atu.ac.ir

Abstract

Objective

Appropriate management of people's mental image of political discourse can lead to success in political competitions. Political discourses are described using concepts, which are arranged in the minds of individuals as a network of positive and negative associations. While the political affairs of the Islamic Republic of Iran is dominated by the two political discourses of fundamentalism and reformism, there has been no research to identify the mental image of individuals. Accordingly, it can be argued that there is no knowledge about the positive and negative associations of the brand of fundamentalist and reformist political discourses. Consequently, identifying the mental image of individuals from the brand of political discourses of fundamentalism and reformism can lay the foundation for measures to stabilize or reform their mental image. Hence, the purpose of this study is to map a network of brand association of political discourses of fundamentalism and reformism.

Methodology

This empirical research is descriptive in terms of data collection. The statistical population includes all Allameh Tabatabai University students. Based on the available non-random sampling method, the sample size equals four hundred students. Research data were collected in two stages of interviews to extract brand associations and collect mind maps. The validity

of the research was assessed using the map reconstruction method; and the reliability of the research was assessed using the split-half method. The brand concept map method has been used to draw social maps.

Findings

After collecting associations, drawing individual mind maps, and drawing social mind maps for fundamentalist and reformist discourses, it was found that fundamentalist discourse has fourteen associations. As a result, former president "Ahmadinejad", "the worried movement", "Islamic Republic of Iran broadcasting", and former military officer "Qalibaf" are regarded the first-order associations of the fundamentalism discourse. The reformist discourse contains thirteen associations, with the "open atmosphere", the former president "Khatami", "disqualification by guardian council", president "Rouhani", and "joint comprehensive plan of action" are the first-order associations of the reformist discourse.

Conclusion

The results revealed that the network of associations of fundamentalist and reformist discourses are distinctly different in the four areas of economic perspective, political perspective, social perspective, and personality definition. This difference is the source of cognition and recognition between the fundamentalist and reformist parties. Nonetheless, certain associations were identified for the fundamentalist discourse within the two areas of cultural perspective and the voter base; however, there were no specific associations identified for reformist discourse in this regard.

Keywords: Brand, Party Brand, Political Discourse, Fundamentalism, Reformism, Brand Concept Mapping

Citation: Torkestani, Mohamad Saleh; Jahedi, Pedram and Dinparast, Faez (2021). Mapping the Brand Association Networks of the Discourse between Fundamentalism and Reformism. *Journal of Business Management*, 13(2), 362-383. <https://doi.org/10.22059/JIBM.2021.313974.3995> (in Persian)

Journal of Business Management, 2021, Vol. 13, No.2, pp. 362- 383

DOI: 10.22059/JIBM.2021.313974.3995

Received: December 09, 2020; Accepted: February 27, 2021

Article Type: Research-based

© Faculty of Management, University of Tehran

نگاشت شبکه تداعی‌های برنده گفتمان اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی

محمد صالح ترکستانی

* نویسنده مسئول، دانشیار، گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه: torkestani@atu.ac.ir

پدرام جاهدی

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه: pedram.jahedi@atu.ac.ir

فائز دین پرست

استادیار، گروه علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه: dinparast@atu.ac.ir

چکیده

هدف: موفقیت در روابط‌های سیاسی، به مدیریت صحیح تصویر ذهنی افراد از گفتمان سیاسی نیاز دارد. گفتمان‌های سیاسی با استفاده از مفهوم‌ها توصیف می‌شوند و مفهوم‌ها در ذهن افراد در قالب شبکه‌ای از تداعی‌های مثبت و منفی مرتب می‌شوند. هدف پژوهش حاضر، نگاشت شبکه تداعی برنده گفتمان‌های سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی است.

روش: پژوهش از منظر هدف کاربردی و از منظر گردآوری داده‌ها توصیفی است. جامعه آماری پژوهش دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی، روش نمونه‌گیری غیرتصادی از نوع در دسترس و حجم نمونه ۴۰۰ نفر است. داده‌های پژوهش در دو مرحله مصاوبه برای استخراج تداعی‌های برنده و جمع‌آوری نقشه‌های ذهنی به دست آمده است. سنجش روایی پژوهش با استفاده از روش بازسازی نقشه و سنجش پایابی پژوهش به کمک روش دونیمه‌سازی صورت گرفته است. برای ترسیم نقشه‌های اجتماعی از اسلوب روش نقشه مفهومی برنده استفاده شده است.

یافته‌ها: پس از جمع‌آوری تداعی‌ها، ترسیم نقشه‌های ذهنی انفرادی و ترسیم نقشه‌های ذهنی اجتماعی به‌تفکیک گفتمان‌های اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی، مشخص شد که گفتمان اصول‌گرایی دارای ۱۴ تداعی است و تداعی‌های احمدی‌نژاد، دلواپس، صداوسیما و قالیاف تداعی‌های مرتبه اول گفتمان اصول‌گرایی هستند. گفتمان اصلاح‌طلبی دارای ۱۳ تداعی است که تداعی‌های فضای باز، خاتمی، رد صلاحیت، روحانی و برجام، تداعی‌های مرتبه اول گفتمان اصلاح‌طلبی هستند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد که شبکه تداعی‌های گفتمان‌های اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی، در ۴ حوزه دیدگاه اقتصادی، دیدگاه سیاسی، دیدگاه اجتماعی و تعریف شخصیت به‌طور کامل متایزند. در ۲ حوزه دیدگاه فرهنگی و پایگاه رأی‌دهندگان، تداعی‌های مشخصی از گفتمان اصول‌گرایی شناسایی شد؛ ولی در همین ۲ حوزه تداعی‌های مشخصی برای گفتمان اصلاح‌طلبی شناسایی نشد.

کلیدواژه‌ها: برنده، برنده حزب، گفتمان سیاسی، اصول‌گرایی، اصلاح‌طلبی، روش نقشه مفهومی برنده

استناد: ترکستانی، محمد صالح؛ جاهدی، پدرام و دین پرست، فائز (۱۴۰۰). نگاشت شبکه تداعی‌های برنده گفتمان اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی. مدیریت بازرگانی، ۲(۱۳)، ۳۶۲-۳۸۳.

مدیریت بازرگانی، ۱۴۰۰، دوره ۳، شماره ۲، صص. ۳۶۲-۳۸۳

DOI: 10.22059/JIBM.2021.313974.3995

دربافت: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹، پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۰۹

نوع مقاله: علمی پژوهشی

© دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

مقدمه

اتکا به آرای مردم برای اداره کشور، موجب رقابت سیاسی برای جلب نظر مردم می‌شود. هرچه رقابت سیاسی شدیدتر باشد، رقابت از حالت فردی فاصله گرفته و در قالب رقابت گفتمان‌های سیاسی تجلی پیدا می‌کند. در هر فضای رقابتی، توانایی شخصیت‌های سیاسی برای جلب نظر مردم کفايت نمی‌کند. از این رو شخصیت‌های سیاسی ناگزیر از فعالیت حزبی و حزب‌ها ناگزیر از تعریف خود در چارچوب گفتمان سیاسی هستند (استوکس^۱، ۱۹۹۹). تحت این شرایط، در رقابت‌های سیاسی رابطه شخصیت‌های سیاسی با عموم مردم کم‌اهمیت‌تر و رابطه گفتمان سیاسی با عموم مردم پراهمیت‌تر می‌شود. گفتمان‌های سیاسی با مفاهیم سیاسی توصیف می‌شوند. مفاهیم مرتبط با گفتمان سیاسی در ذهن افراد، در قالب شبکه‌ای از تداعی‌های مثبت و منفی ترتیب می‌یابند که این شبکه تداعی‌ها، همان تصویر ذهنی افراد از گفتمان سیاسی است. تصویر ذهنی گفتمان سیاسی، از یک سو بازتاب ارزیابی افراد از گفتمان سیاسی است و از سوی دیگر، مبنایی برای تمایز یک گفتمان سیاسی با سایر گفتمان‌های سیاسی محسوب می‌شود. موقیت شخصیت‌های سیاسی و حزب‌های سیاسی در رقابت‌های سیاسی، به مدیریت صحیح تصویر ذهنی افراد از گفتمان سیاسی وابستگی تام دارد (پیج، دین و پاچسری^۲، ۲۰۱۶). برای توصیف تصویر گفتمان سیاسی در ذهن افراد، می‌توان از واژه برنده استفاده کرد. در سال‌های اخیر برنده از جمله وامواژه‌های پُرتکرار در ادبیات سیاسی بوده است (نیدهام و اسمیت^۳، ۲۰۱۵). با این حال، در حوزه علوم سیاسی بیشتر به مباحث نظری در زمینه واژه برنده پرداخته شده است. این در حالی است که موقیت در رقابت سیاسی، به دانش تجربی از تصویر ذهنی مردم در خصوص برنده گفتمان سیاسی متبع خود نیاز دارد (بانرجی و موخرجی^۴، ۲۰۱۹). در این راستا، حسن وام‌گیری واژه برنده از دانش بازاریابی، فقط به توصیف و تفهیم موضوعات محدود نیست، بلکه می‌توان از روش‌های رایج در دانش بازاریابی برای شناسایی تصویر ذهنی مردم از برنده گفتمان سیاسی استفاده کرد (روتر، هنرتی و لتیث^۵، ۲۰۱۸). در حالی که کاربرد روش‌های دانش بازاریابی در علوم سیاسی، به طور شایان توجهی رو به افزایش است، این حوزه در کشور جمهوری اسلامی ایران مغفول مانده است (حسینی و بیدالله‌خانی، ۱۳۹۸). از جمله روش‌های شناسایی و ارزیابی تصویر ذهنی افراد از یک برنده در دانش بازاریابی، همان روش نقشه مفهومی برنده^۶ است. در حالی که از کاربرد روش نقشه مفهومی برنده، برای شناسایی و ارزیابی تصویر ذهنی از برنده حزب‌های سیاسی (فرنج و اسمیت^۷، ۲۰۱۰) و شخصیت‌های سیاسی (اسمیت و فرنچ^۸، ۲۰۱۱) نمونه‌های موفقی وجود دارد، تاکنون از این روش برای شناسایی تصویر ذهنی افراد از گفتمان‌های سیاسی استفاده نشده است. نقشه مفهومی برنده گفتمان سیاسی، بازتاب تصویر ذهنی افراد از آن گفتمان سیاسی است. این بازتاب، زمینه‌ای برای شناسایی

1. Stokes

2. Pich Dean & Punjaissri

3. Brand

4. Needham & Smith

5. Banerjee & Mukherjee

6. Rutter, Hanretty & Lettice

7. Brand Concept Map

8. French & Smith

9. Smith & French

تداعی‌های مثبت و منفی گفتمان سیاسی و اقدام برای اصلاح و بهبود تصویر ذهنی افراد فراهم می‌کند. موفقیت هر گفتمان سیاسی در جلب نظر مردم، به طور کامل به مدیریت تصویر ذهنی مردم از آن گفتمان سیاسی وابسته است و مدیریت تصویر ذهنی مردم، اقدام‌های را شامل می‌شود که در جهت تثبیت تداعی‌های مثبت و اصلاح تداعی‌های منفی است (وینتر نیلسن^۱، ۲۰۱۷). شخصیت‌های سیاسی و حزب‌های رسمی در کشور جمهوری اسلامی ایران، در قالب دو گفتمان سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی جای می‌گیرند. در حالی که سپهر سیاسی کشور جمهوری اسلامی ایران، تحت تسلط دو گفتمان سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی است، تاکنون پژوهشی در باب شناسایی تصویر ذهنی افراد از این دو گفتمان سیاسی صورت نگرفته است. بر این اساس، می‌توان ادعا کرد که دانشی در خصوص تداعی‌های مثبت و منفی برنده گفتمان‌های سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی وجود ندارد. استفاده از روش نقشه‌مفهومی برنده برای شناسایی تصویر ذهنی افراد از برنده گفتمان‌های سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی، علاوه‌بر شناسایی شبکه تداعی‌های برنده این دو گفتمان سیاسی، مبنایی برای اقدام در جهت تثبیت یا اصلاح تصویر ذهنی آنها فراهم می‌کند. بر این اساس، هدف پژوهش حاضر، نگاشت شبکه تداعی برنده گفتمان‌های سیاسی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی با استفاده از روش نقشه‌مفهومی برنده است.

پیشنهاد نظری پژوهش

برنده از واژه برندر^۲ در زبان قدیم اسکاندیناویایی به معنای سوزاندن مشتق شده است. این واژه در قدیم برای داغ‌گذاشتن روی حیوانات برای شناسایی صاحب آن به کار می‌رفت. انجمن بازاریابی آمریکا^۳ برنده را نام، نماد، نشان، سمبل یا طرحی معروفی می‌کند که تولیدکننده یا فروشنده با استفاده از آن خود را از رقبایش متمایز می‌کند (رینگولد و ویتز^۴، ۲۰۰۷). از جمله مفاهیمی که در متون علمی از واژه برنده استنبط می‌شود، تصویر در ذهن افراد است. در این مفهوم برنده شامل مجموعه‌ای از مفاهیم است که در ذهن افراد با نام خاصی مرتبط می‌شود (دیچارناتونی و دال او لمو رایلی^۵، ۱۹۹۸). در این تعریف، ادراک افراد از برنده تحت تأثیر پردازش اطلاعات است (شیخزاده جوشانی و کمالی، ۱۳۹۷). ادراک از برنده مبنایی برای ارزیابی و انتخاب برنده فراهم می‌کند (اسفندياري، ايمانخان و فتاحي، ۱۳۹۹). در قالب مفهوم برنده به مثابه تصویر ذهنی افراد، برنده سیاسی حزب، تصویری مرکب از مفهوم‌های مثبت و منفی از گفتمان سیاسی در ذهن افراد است (شجاع، صادق‌وزیری و ابراهيمی، ۱۳۹۹) که ارزیابی واقع‌گرایانه و آرمان‌گرایانه افراد از آن گفتمان را شکل می‌دهد (نيدهام و اسميت، ۲۰۱۵)، در ادامه، این ارزیابی در قالب شخصیت برنده تجلی پیدا می‌کند (طالب‌نژاد، رنجبريان، بيدرام و سماواتيان، ۱۳۹۶). برنده سیاسی در بین کشورهای دمکراتیک اروپایی در دوران پس از جنگ دوم جهانی، جایی که بلوغ اجتماعی رأی به گفتمان‌های سیاسی، به جای رأی به افراد سیاسی حامی طبقه‌های اجتماعی را ایجاد می‌کرد، برای حزب‌ها اهمیت پیدا کرد (فرنج و اسميت، ۲۰۱۰). تا پیش از این دوران، بسیج طبقه‌ای علیه طبقه دیگر تحت لوای

---

1. Winther Nielsen

2. Brander

3. American Marketing Association

4. Ringold & Weitz

5. De Chernatony & Dall'Olmo Riley

رهبری فرهمند برای احزاب، به معنای پیروزی در انتخابات بود؛ اما پس از جنگ دوم جهانی، ادراک مثبت از گفتمان سیاسی در ذهن شهروندان بود که پیروزی در انتخابات برای هر حزب تصمیم می‌کرد (Krichheimer^۱، ۱۹۶۶: ۱۹۲). مفهوم برنده در علوم سیاسی، از جمله برای احزاب سیاسی دارای کاربرد است. در این خصوص می‌توان از برنده گفتمان سیاسی یا برنده حزب یاد کرد. وینتر نیلسن (۲۰۱۷) معتقد است که در تعریف کلی می‌توان گفت که برنده حزب، نمایانگر چهتگیری‌های سیاسی نظاممند یک حزب یا گفتمان سیاسی است که موجب شناسایی و تمایز آن از دیگر حزب‌ها یا گفتمان‌های سیاسی می‌شود. برای ایجاد برنده حزب یا گفتمان سیاسی، باید دیدگاه‌ها و الگوهای مشخصی در شش حوزه تعریف شود که عبارت‌اند از: دیدگاه اقتصادی، دیدگاه سیاسی، دیدگاه اجتماعی، دیدگاه فرهنگی، تعریف شخصیتی و پایگاه رأی دهنگان. با توجه به تعریف کلی برنده حزب، دو کارکرد عمده برنده حزب را می‌توان ایجاد ویژگی‌هایی برای شناسایی و ایجاد تمایز برشمرد. شناسایی و تمایز برای حزب‌های سیاسی توان تأثیرگذاری بیشتر بر ذهن افراد و بسیج افراد برای اخذ رأی را فراهم می‌آورد (Riyoz، دی چارناتونی و کاریگان^۲، ۲۰۰۶). توان شناسایی و توان ایجاد تمایز در مفهوم برنده، به عنوان تصویر در ذهن افراد تبیین می‌شود. مجموعه مفاهیم مرتبط با برنده در ذهن افراد، در وهله اول موجب شناسایی یک برنده حزبی می‌شود و در وهله دوم، در قیاس با مجموعه مفاهیم مرتبط با برنده دیگر حزب‌ها، موجب ایجاد تمایز می‌شود. تداعی برنده‌گرهای اطلاعاتی مرتبط با برنده در ذهن افراد، شامل اطلاعاتی از دیدگاه افراد در رابطه با برنده است (Keller^۳، ۱۹۹۳). تداعی برنده، تصویرها، احساس‌ها، ادراک‌ها، تصویرها، تجربه‌ها، باورها و نگرش‌های مرتبط با برنده هستند (Jaggi & Nim^۴، ۲۰۲۰). افراد هر برنده را با تداعی‌های آن برنده به یاد می‌آورند و ارزیابی افراد از برنده، از تداعی‌های آن برنده تأثیر می‌پذیرد (اسماعیل‌پور و شعبانی نشتایی، ۱۳۹۹). در ذهن افراد، همه برندها دارای شبکه‌ای از تداعی‌های مفهومی، مانند مدل‌های شبکه‌ای حافظه‌اند که ذهنیت افراد در خصوص برنده را نمایندگی می‌کنند (Keller، ۱۹۹۳). به سبب اهمیت تداعی برنده، روش‌های متفاوتی برای نمایاندن آن ایجاد شده است و مطالعات در این حوزه به سرعت در حال گسترش است (همتی، فیض، آذر و زارعی، ۱۳۹۹). این روش‌ها به دو دسته تحلیلی و نقشه‌یابی گروه‌بندی می‌شوند. در روش‌های تحلیلی، تداعی‌ها به طور مستقیم از افراد گرفته می‌شود و سپس با تحلیل‌های آماری نقشه ترسیم می‌شود. در روش‌های نقشه‌یابی، هم تداعی و هم نقشه‌ها به طور مستقیم از افراد گرفته می‌شود. روش‌های نقشه‌یابی به طور کلی شامل سه مرحله اند که مرحله اول استخراج تداعی‌ها از افراد، مرحله دوم استخراج نقشه‌ها از افراد و مرحله سوم اجماع نقشه‌های انفرادی است. از جمله مهم‌ترین روش‌های نقشه‌یابی می‌توان از روش زیمت نام برد. زیمت روش نقشه‌یابی مبتنی بر استعاره است که نقشه ذهنی افراد را طی ۱۰ گام ترسیم می‌کند (Coulter و Zaltman^۵، ۱۹۹۵). روش زیمت از ذهنیت افراد اطلاعات عمیقی می‌دهد، اما مشکلاتی چون زمان بر بودن و نیاز به مصاحبه‌کنندگانی ماهر دارد. روش نقشه مفهومی برنده، برای کاهش مشکلات اجرای روش زیمت مطرح شده است. روش نقشه مفهومی برنده،

1. Kirchheimer

2. Reeves, de Chernatony & Carrigan

3. Keller

4. Jaggi & Nim

5. Coulter & Zaltman

برمبنای سه مرحلهٔ عام روش‌های نقشه‌یابی برای تداعی‌های برنده یعنی استخراج تداعی، استخراج نقشه و اجماع به وجود آمده است (فرنج و اسمیت، ۲۰۱۰).

پیشینهٔ تجربی پژوهش

جان، لوکن، کیم و مونگا^۱ (۲۰۰۶) در پژوهشی با عنوان «نقشهٔ مفهومی برنده: یک روش پژوهش برای شناسایی شبکهٔ وابستگی برنده» روش نقشهٔ مفهومی برنده را معرفی کردند. در این پژوهش پس از تشریح روش نقشهٔ مفهومی برنده، از آن برای ترسیم نقشهٔ مفهومی برنده مرکز خدمات درمانی مایو از دیدگاه بیماران و افراد عادی استفاده کردند. نقشه‌های ترسیم‌شده آنها شامل برنده، تداعی‌های برنده، ارتباطات بین برنده با تداعی‌ها و ارتباطات تداعی‌ها با یکدیگر بود. نتایج پژوهش نشان داد که در ذهنیت مردم از مایو، تداعی‌های مثبت زیادی وجود دارد و این موضوع توانایی روش نقشهٔ مفهومی برنده در شناسایی و ارزیابی ذهنیت افراد از یک سوژه را نشان می‌دهد. مارلند و واگنر^۲ (۲۰۲۰) معتقدند که مهم‌ترین نکته برای احزاب، شناسایی و ارزیابی ذهنیت افراد از گفتمان و رهبری حزب است.

فرنج و اسمیت (۲۰۱۰) در پژوهشی با عنوان «سنجد ارزش ویژه برنده سیاسی: با رویکردی مخاطب‌گرا» روش نقشهٔ مفهومی برنده را برای مطالعهٔ برنده سیاسی به کار برندند. هدف پژوهش آنها ایجاد بینش در خصوص نگرش رأی‌دهندگان انگلیسی از احزاب غالب در انگلستان بود. برای این منظور، نقشهٔ مفهومی برنده دو حزب کارگر^۳ و محافظه‌کار^۴ را ترسیم کردند. برطبق نقشه‌ها، برای رأی‌دهندگان انگلیسی برنده حزب محافظه‌کار مطلوب‌تر بود. طرفداران حزب محافظه‌کار، تداعی‌های مثبت بیشتر و به‌تبع دلیل بیشتری برای رأی‌دادن به حزب متبع خود داشتند. نتایج این پژوهش همچنین بیانگر تداوم تأثیرگذاری رهبران سابق دو حزب بر نقشهٔ مفهومی برنده دو حزب داشت. نتایج این پژوهش، یک سال پیش از انتخابات، در عمل برآورد درستی از وضعیت گرایش مردم انگلستان به‌دست داد، جایی که انتخابات با پیروزی حزب محافظه‌کار به پایان رسید. نتایج این پژوهش، کاربرد روش نقشهٔ مفهومی برنده در ارزیابی ذهنیت افراد از گفتمان احزاب را نشان می‌دهد.

اسمیت و فرنچ (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان «سنجد تغییرات در تداعیات مرتبط با برنده رهبر در طول کمپین انتخاباتی سال ۲۰۱۰» از روش نقشهٔ مفهومی برنده برای مطالعهٔ برنده شخصی رهبران سیاسی استفاده کردند. هدف این پژوهش، بررسی تغییر نگرش رأی‌دهندگان به رهبر حزب در طول کارزار انتخاباتی بود. به این منظور، نقشهٔ مفهومی برنده گوردون براون^۵ رهبر حزب کارگر، دیوید کامرون^۶ رهبر حزب محافظه‌کار و نیک کلگ^۷ رهبر حزب لیبرال دمکرات، در دو بازه زمانی پیش از شروع کارزار انتخابات و روز انتخابات ترسیم شد. نقشه‌ها نشان داد که کارزارهای انتخاباتی، تصویری واضح‌تر از افراد مشهور و تصویری مبهم‌تر در خصوص افراد کمتر شناخته‌شده می‌سازند. نتایج این پژوهش کاربرد روش

---

1. John, Loken, Kim & Monga

2. Marland & Wagner

3. Labour Party

4. Conservative Party

5. Gordon Brown

6. David Cameron

7. Nick Clegg

نقشهٔ مفهومی برنده در ارزیابی ذهنیت افراد از سیاست‌مداران و رهبران احزاب را نشان می‌دهد.

براؤن^۱ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان «چالش تمایز محلی برنده حزب»، برنده سیاسی در سطح ملی و محلی را بررسی کرد. در رابطه با آمریکا وی بیان می‌کند که فشارهای نهادی ثابت در سطح ملی، رأی‌ها را به سمت دو حزب دمکرات و جمهوری خواه هدایت می‌کند، اما مردم در سطح محلی به دلایل متفاوتی رأی می‌دهند. با این حال رویهٔ دو حزب، ایجاد برندهٔ تمایز در سطح ملی است. این رویه، فقط در حالت ضعف رأی‌آوری در یک ناحیه عوض می‌شود و تلاش‌ها برای ایجاد برندهٔ تمایز در سطح محلی می‌رود. با بررسی‌های بیشتر مشخص شد که ایجاد برندهٔ تمایز در سطح محلی، موقیت بیشتری برای حزب به ارمغان می‌آورد. با این حال برندهٔ تمایز در سطح ملی، لازمهٔ ایجاد برندهٔ تمایز در سطح محلی است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که احزاب سیاسی حتی بدون تمرکز به موضوعاتی همچون برندهٔ گفتمان سیاسی و با توجه به رویهٔ عملکردی خود از سوی مردم مانند یک برندهٔ شناخته می‌شوند.

کسرایی و وردی‌زاده (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان «تحلیل نگرش گروههای سیاسی درون حاکمیت به نقش مردم در نظام سیاسی» فرهنگ گروههای سیاسی حاکم را در دوره‌های اول تا نهم ریاست جمهوری با استفاده از روش‌های کمی و کیفی بررسی کردند. نتایج بررسی نشان داد که در طول دوره‌های ریاست جمهوری، فرهنگ سیاسی از نگرشی تکلیف‌گرا به نگرشی حق‌گرا تغییر پیدا کرده است و در عمل، تغییر رویکرد نگرشی، از دوره هفتم به بعد محسوس است. نتایج این پژوهش رویکردی تکاملی و تاریخی به نگرش تمام جریان‌های سیاسی در جمهوری اسلامی ایران ارائه می‌کند. در این رویکرد، تفاوت میان نگرش احزاب سیاسی، تفاوت در عملکرد احزاب سیاسی، تفاوت در دیدگاه مردم به احزاب سیاسی، تفاوت در تداعی‌های مردم نسبت به احزاب سیاسی و در نهایت تفاوت در برندهٔ احزاب سیاسی نفی می‌شود. با توجه به اینکه مشارکت مردم در انتخابات تا حد زیادی در گرو درک آنها از تفاوت‌های بین احزاب سیاسی است و رویکرد تکاملی و تاریخی این تفاوت‌ها را نفی می‌کند، لزوم پژوهش در خصوص برندهٔ احزاب سیاسی واضح می‌شود.

ساعی و کریمی (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان «تحلیل فرهنگ سیاسی نخبگان سیاسی اصلاح طلب و اصول گرا» فرضیه‌های عضویت بیشتر نخبگان سیاسی اصول گرا در نهادهای حاکمیتی و برخورداری از اعتماد سیاسی حاکمیت، احساس قدرت سیاسی و امنیت سیاسی و عضویت بیشتر نخبگان سیاسی اصلاح طلب در سازمان‌های مردمی حامی آزادی بیان، تساهله و مدارا و احترام به حقوق شهروندی را بررسی کردند. بررسی عضویت نخبگان سیاسی اصول گرا و اصلاح طلب، در نهادهای حاکمیتی و سازمان‌های مردمی مورد بررسی پژوهش، مبتنی بر منطق فازی بود که در نهایت به شناسایی شواهدی برای رد فرضیه‌های تحقیق منجر نشد. این پژوهش شواهدی قطعی از تفاوت در رویکرد سیاست‌مداران اصول گرا و اصلاح طلب ارائه می‌کند. بر این اساس، می‌توان پیش‌بینی کرد که مردم ذهنیت متفاوتی به برندهٔ گفتمان‌های اصول گرایی و اصلاح طلبی داشته باشند.

ربانی خوراسگانی و میرزایی (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان «تحلیل تقابل گفتمانی اصول گرایی و اصلاح طلبی در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری» تقابل گفتمان اصول گرایی و اصلاح طلبی در جمهوری اسلامی ایران را بررسی کردند. بر اساس نتایج این پژوهش، مفهوم ملت همراه با مقاومت مردمی، مدیریت جهانی، دولت اسلامی، عدالت

اجتماعی و دیپلماسی شالوده‌شکن، محور گفتمان اصول‌گرایی و مفهوم مردم همراه با مفاهیم آزادی، جامعه مدنی، قانون، تشنج‌زدایی و صداقت، محور گفتمان اصلاح‌طلبی در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بود. این پژوهش شواهدی قطعی از تفاوت در رویکرد گفتمان سیاسی اصول‌گرا و اصلاح‌طلب ارائه می‌کند. بر این اساس، می‌توان ذهنیت متفاوت مردم در خصوص برنده گفتمان‌های اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی را پیش‌بینی کرد.

حسینی و بیدالله‌خانی (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «برندسازی و بازاریابی سیاسی: الگویی جدید برای توسعه ارتباطات سیاسی مشارکتی» استدلال می‌کنند که مدیریت تصویر سیاسی برای سیاستمداران و احزاب سیاسی، یکی از اصل‌های نظامها دمکراتیک است. متعاقب پذیرش الزام مدیریت تصویر سیاسی، درب حوزه دانش بازاریابی به روی علوم سیاسی باز می‌شود. به کارگیری مفاهیم همچون برندسازی و بازاریابی در حوزه علوم سیاسی یک منفعت خاص و یک منفعت عام دارد. منفعت خاص، فرصتی است که برای ارتقای جایگاه سیاستمداران و احزاب سیاسی به دست می‌دهد و منفعت عام، گسترش آگاهی و مشارکت سیاسی در جوامع مدنی است. در این پژوهش به صورت روشنی کارکردهای بازاریابی در حوزه علوم سیاسی تفهیم شده است. نقطه شروع بازاریابی در مدیریت تصویر سیاسی برای سیاستمداران و احزاب سیاسی، شناسایی وضعیت کنونی تصویر سیاسی است که این وضعیت را می‌توان در قالب شبکه تداعی‌های برنده نمایان کرد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از منظر هدف کاربردی است، چرا که تلاشی برای درک ذهنیت افراد و ایجاد زمینه‌ای برای کنش سیاسی است. پژوهش حاضر ذهنیت افراد در خصوص یک سوژه را توصیف می‌کند، بنابراین از منظر گردآوری داده‌ها توصیفی است. پژوهش شامل انجام مصاحبه‌هایی برای استخراج تداعی‌های برنده و جمع‌آوری نقشه‌های ذهنی است که نشان‌دهنده صبغه کیفی آن است. روش نقشه مفهومی برنده، فرایندی سه‌مرحله‌ای شامل استخراج تداعی‌های برنده به‌تفکیک تداعی‌های مثبت و منفی، جمع‌آوری نقشه‌های ذهنی افراد و تهیه یک نقشه اجتماعی است (جان، لوکن، کیم و مونگا^۱، ۲۰۰۶). در روش نقشه مفهومی برنده، در مرحله استخراج تداعی‌ها، ابتدا باید توضیحی درباره عدم افشاء اطلاعات خصوصی، تداعی برنده و روش نقشه مفهومی برنده به مشارکت‌کنندگان داده شود و نمونه‌ای از نقشه مفهومی برنده نامرتبط با موضوع در اختیار افراد قرار گیرد. سپس سوالی باز به این شرح از مشارکت‌کنندگان پرسیده می‌شود: هنگام شنیدن نام احزاب اصول‌گرا (اصلاح‌طلب) چه تداعی‌هایی مرتبط با این احزاب به ذهن شما خطور می‌کند؟ از مشارکت‌کنندگان تقاضا می‌شود که تداعی‌ها را به‌تفکیک تداعی‌های مثبت و منفی دسته‌بندی کنند. در انتهای این مرحله، تداعی‌هایی با تکرار بیش از ۵۰ درصد برای استفاده در نقشه‌های انفرادی انتخاب می‌شوند. در مرحله جمع‌آوری نقشه‌های ذهنی افراد، پس از نمونه‌گیری دوم و شناسایی دسته دوم از عناصر نمونه، ابتدا توضیحی در خصوص عدم افشاء اطلاعات خصوصی، تداعی برنده و روش نقشه مفهومی برنده به مشارکت‌کنندگان داده می‌شود و نمونه‌ای از نقشه مفهومی برنده نامرتبط با موضوع در اختیار افراد قرار می‌گیرد. سپس با استفاده از تداعی‌های منتخب دسته اول از عناصر نمونه، نقشه‌های ذهنی عناصر دسته

1. John, Loken, Kim & Monga

دوم از عناصر نمونه توسط خود عناصر ترسیم می‌شود. در این مرحله، عناصر دسته دوم از نمونه قادرند در صورت تشخیص علاوه بر تداعی‌های منتخب مرحله استخراج تداعی‌ها، تداعی‌های دیگری به نقشه‌ها اضافه کنند. این تداعی‌ها در صورت احراز شرایط، امکان نمود در نقشه اجتماعی را دارند. در مرحله ترسیم نقشه اجتماعی، ابتدا شش شاخص برای تمام تداعی‌ها محاسبه می‌شود. شاخص تکرار به عنوان تعداد نقشه‌هایی که تداعی در آن وجود دارد. شاخص ارتباط به عنوان مجموع تعداد ارتباطات تداعی با دیگر تداعی‌ها در تمام نقشه‌ها تعریف می‌شود. شاخص ارتباط مستقیم به عنوان تعداد نقشه‌هایی که تداعی به طور مستقیم به برنده متصل می‌شود. شاخص درصد ارتباط مستقیم به عنوان نسبت اتصال مستقیم به تعداد تکرار تداعی در نقشه‌هاست. شاخص جایگاه بالای تداعی به عنوان تعداد نقشه‌هایی که تداعی بالاتر از دیگر تداعی‌ها قرار گرفته است و شاخص جایگاه پایین تداعی به عنوان تعداد نقشه‌هایی که تداعی پایین‌تر از دیگر تداعی‌ها قرار گرفته است. پس از محاسبه شاخص‌های شش‌گانه، در پنج مرحله نقشه‌های اجتماعی گفتمان برندهای احزاب اصول‌گرا و اصلاح‌طلب ترسیم می‌شود. در مرحله اول تداعی‌ها با تکرار بالای سی و پنج درصد در نقشه‌های انفرادی به عنوان تداعی اصلی انتخاب می‌شوند. اگر یک تداعی حائز میزان تکرار در حد مرزی شود (بالای سی درصد) به شاخص ارتباط رجوع می‌شود و در صورتی که تداعی دارای تعداد ارتباط بالاتر از یک تداعی اصلی باشد، به عنوان تداعی اصلی انتخاب می‌شود و در نقشه اجتماعی به عنوان تداعی اصلی نمود می‌یابد. در مرحله دوم برای شناسایی تداعی‌های اصلی مرتبه اول، تداعی‌هایی با نسبت ارتباط مستقیم بالای پنجاه درصد به شرط بیشتر قرار گرفتن در جایگاه بالای تداعی‌های دیگر نسبت به جایگاه پایین تداعی‌های دیگر انتخاب می‌شوند. این تداعی‌ها در نقشه اجتماعی به طور مستقیم به برنده متصل می‌شوند. سایر تداعی‌های اصلی از نوع مرتبه دوم هستند و با واسطه تداعی‌های اصلی مرتبه اول به برنده اتصال می‌یابند. در مرحله سوم ارتباطات و جایگاه تداعی‌های اصلی مرتبه دوم مشخص می‌شود. به این منظور تعداد تمام جفت تداعی‌های ممکن شمارش و به صورت نزولی بر حسب تکرار در نمودار جفت تداعی - تکرار مرتب می‌شوند. با ترسیم بردار مربوطه، نقطه عطف محاسبه می‌شود. تنها آن ارتباطاتی در نقشه اجتماعی نمود می‌یابند که دارای تعداد تکراری بالاتر از نقطه عطف بردار در نمودار جفت تداعی - تکرار باشند. در مرحله چهارم برای انتخاب تداعی‌های فرعی باید تعداد تکرار ارتباطات میان تداعی‌های اصلی و فرعی یا به عبارتی جفت تداعی‌های اصلی - فرعی شمارش شوند. در صورتی که تعداد تکرار جفت تداعی‌های اصلی - فرعی از نقطه عطف نمودار جفت تداعی - تکرار بیشتر باشد، ارتباط در نقشه اجتماعی نمود پیدا می‌کند و به تبع آن تداعی فرعی ارتباط به عنوان تداعی فرعی در نقشه نمود می‌یابد. در مرحله پنجم شدت ارتباط میان جفت‌های برنده - تداعی و جفت‌های تداعی - تداعی مشخص می‌شود. در مرحله جمع‌آوری نقشه افراد می‌توانند برای نمود قدرت پیوند جفت برند - تداعی و جفت تداعی - تداعی از یک خط یعنی شدت ضعیف، دو خط یعنی شدت متوسط یا سه خط یعنی شدت زیاد استقاده کنند. در این مرحله ارتباط میان جفت‌های برنده - تداعی و جفت‌های تداعی - تداعی پایش می‌شود و شدت دارای بیشترین میزان تکرار در نقشه اجتماعی نمود می‌یابد. در نهایت با طی کردن این مراحل نقشه اجتماعی ترسیم می‌شود (جان و همکاران، ۲۰۰۶).

جامعه آماری پژوهش، دانشجویان مشغول به تحصیل در پردیس مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی است. به دلیل روند طولانی مصاحبه‌های روش نقشه مفهومی برند، از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی از نوع در دسترس استفاده می‌شود.

در روش نقشه مفهومی برنده حجم نمونه باز است و اشباع نظری تعداد اعضای نمونه را مشخص می‌کند (جان و همکاران، ۲۰۰۶). مرحله‌های استخراج تداعی و جمع‌آوری نقشه الزام، دو مرحله نمونه‌گیری متوالی را ایجاد می‌کند. به‌دلیل ترسیم دو نقشه اجتماعی برای گفتمان احزاب اصول‌گرا و اصلاح‌طلب و دو مرحله نمونه‌گیری برای استخراج تداعی و جمع‌آوری نقشه انفرادی، در مجموع ۴۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی در فرایند جمع‌آوری داده‌ها مشارکت کردند. در این پژوهش با وجود دستیابی به اشباع نظری در مرحله جمع‌آوری تداعی با ۶۳ مصاحبه برای گفتمان اصول‌گرایی و ۴۳ مصاحبه برای گفتمان اصلاح‌طلبی، از جهت رعایت احتیاط، ۱۰۰ مصاحبه برای هر گفتمان انجام شد. در روش نقشه مفهومی برنده ۱۰۰ مصاحبه، بهترین تعداد مصاحبه ممکن برای ترسیم نقشه اجتماعی است (فرنج و اسمیت، ۲۰۱۰). بر این اساس، برای شناسایی تداعی‌های ذهنی هریک از گفتمان‌های اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی، تعداد ۱۰۰ مصاحبه برای استخراج تداعی‌ها و ۱۰۰ مصاحبه برای جمع‌آوری نقشه‌ها انجام شد. پس از جلب موافقت عناصر نمونه برای مشارکت در روند پژوهش و ارائه توضیحات در خصوص ماهیت پژوهش و عدم افشاء اطلاعات خصوصی افراد، داده‌های جمعیت‌شناختی عناصر نمونه در نمونه‌گیری مرتبه‌های اول و دوم با استفاده از پرسش‌نامه در چهار زمینه سن، جنسیت، وضعیت تأهل و تحصیلات جمع‌آوری شد. داده‌ها نشان داد که اکثریت مشارکت‌کنندگان در دو مرحله نمونه‌گیری در ترسیم هر دو نقشه اجتماعی برنده اصول‌گرایی و برنده اصلاح‌طلبی، در بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، مذکور، مجرد و دارای مدرک تحصیلی کارشناسی هستند. در جدول ۱ داده‌های جمعیت‌شناختی اعضای نمونه را مشاهده می‌کنید.

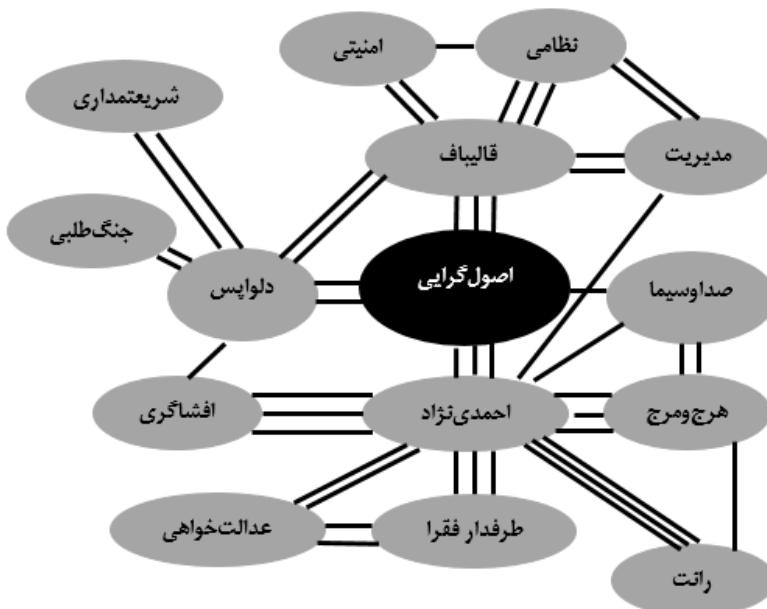
جدول ۱. داده‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

نقشه اصلاح‌طلبی	نقشه اصول‌گرایی		
۱۸	۲۳	<۲۰	سن
۱۵۰	۱۳۷	۳۰-۲۰	
۲۱	۳۲	۴۰-۳۰	
۱۱	۸	۴۰>	
۷۹	۷۲	زن	جنسیت
۱۲۱	۱۲۸	مرد	
۱۶۲	۱۷۴	مجرد	
۳۸	۲۶	متاهل	
۳۴	۴۰	دیپلم	وضعیت تأهل
۱۳۷	۱۱۲	کارشناسی	
۲۴	۴۱	کارشناسی ارشد	
۵	۷	دکتری	
آخرین مدرک تحصیلی			

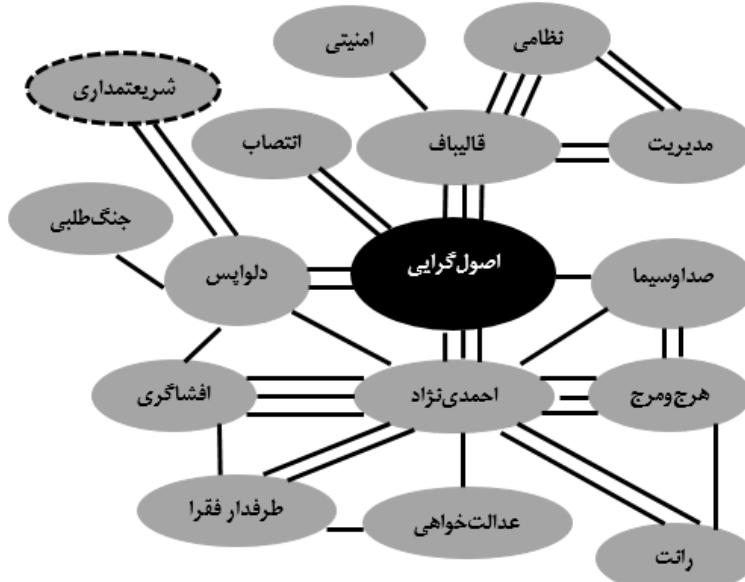
برای سنجش روایی نقشه‌های اجتماعی، می‌توان روش بازسازی نقشه را به کار برد (جان و همکاران، ۲۰۰۶). در این روش، ابتدا از میان نقشه‌های انفرادی به‌طور تصادفی یک نقشه انتخاب و سپس بررسی می‌شود که این نقشه چه تعداد از

تداعی‌ها در نقشه اجتماعی و روابط برنده - تداعی و تداعی - تداعی در نقشه اجتماعی را بازسازی می‌کند. این روند دو مرحله‌ای تا بازسازی حداقل ۷۰درصد تداعی‌ها و روابط برنده - تداعی و تداعی - تداعی در نقشه اجتماعی ادامه پیدا می‌کند. پس از انتخاب تصادفی ۲۲ نقشه انفرادی برنده اصول‌گرایی، بیش از ۷۰درصد تداعی‌ها و روابط برنده - تداعی و تداعی - تداعی در نقشه اجتماعی برنده اصول‌گرایی بازسازی شد. در خصوص برنده اصلاح‌طلبی، پس از انتخاب تصادفی ۱۸ نقشه انفرادی برنده اصلاح‌طلبی، بیش از ۷۰درصد تداعی‌ها و روابط برنده - تداعی و تداعی - تداعی در نقشه اجتماعی برنده اصلاح‌طلبی بازسازی شد. هر نقشه اجتماعی با جمع‌آوری ۱۰۰ نقشه انفرادی ترسیم شده است، بنابراین بازسازی بیش از ۷۰درصد نقشه‌های اجتماعی با تعداد ۱۸ یا ۲۲ نقشه انفرادی، نشان از روایی بالای پژوهش دارد.

برای سنجش پایایی روش نقشه مفهومی برنده می‌توان از روش دو نیمه‌سازی استفاده کرد (جان و همکاران، ۲۰۰۶). در این روش، ابتدا نقشه‌های انفرادی به‌طور تصادفی در دو گروه جای می‌گیرند. پس از دو نیمه‌کردن نقشه‌های انفرادی، روند ترسیم نقشه اجتماعی با استفاده از روش نقشه مفهومی برنده در هر گروه به‌صورت جداگانه صورت می‌گیرد. قیاس نقشه‌های اجتماعی دو نیمه با یکدیگر مبنایی برای سنجش پایایی نقشه‌ها به‌دست می‌دهد. در خصوص برنده اصول‌گرایی نقشه اجتماعی نیمه اول دارای ۱۴ تداعی و نیمه دوم دارای ۱۵ تداعی است. نقشه نیمه اول دارای ۴ ارتباط برنده - تداعی و نیمه دوم دارای ۵ ارتباط برنده - تداعی است. نقشه نیمه اول دارای ۱۹ ارتباط تداعی - تداعی و نیمه دوم دارای ۱۸ ارتباط تداعی - تداعی است. نقشه نیمه دوم دارای ۵ ارتباط با شدت بسیار، ۸ ارتباط با شدت متوسط و ۱۰ ارتباط با شدت کم است. در شکل‌های زیر نقشه اجتماعی نیمه اول و دوم برنده اصول‌گرایی را مشاهده می‌کنید.

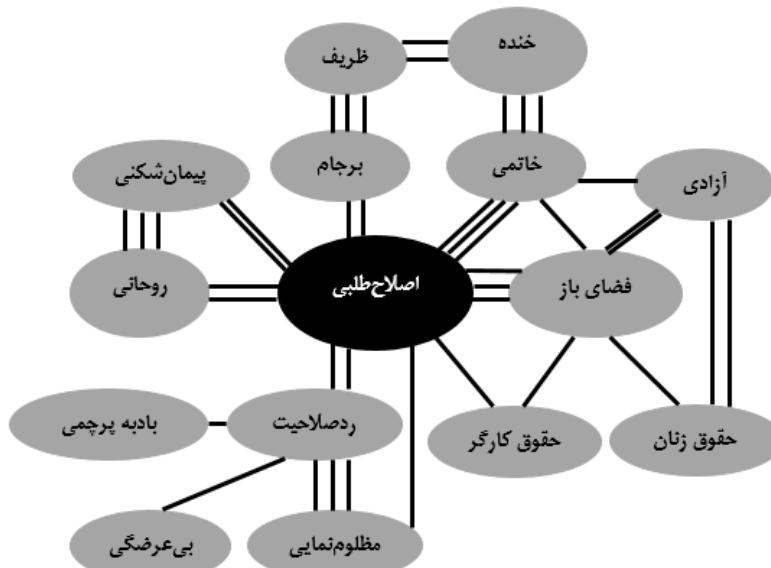

شکل ۱. نقشه اجتماعی نیمه اول برنده اصول‌گرایی

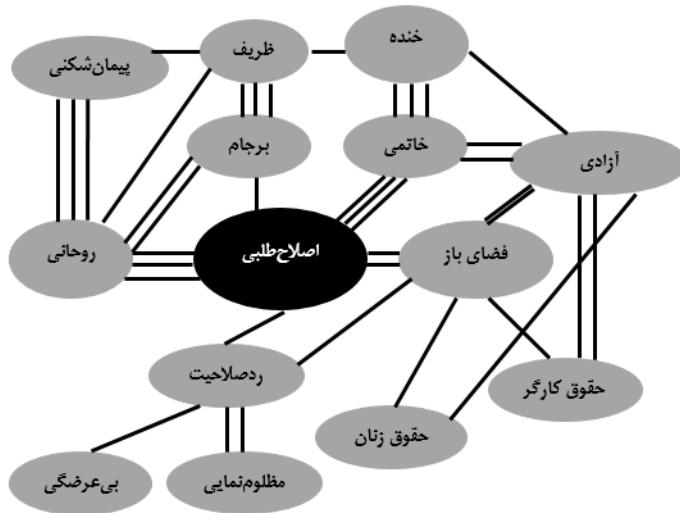

شکل ۲. نقشه اجتماعی نیمة دوم برنده اصول گرایی

در خصوص برنده اصلاح‌طلبی نقشه اجتماعی نیمة اول دارای ۱۴ تداعی و نیمة دوم دارای ۱۳ تداعی است. نقشه نیمة اول دارای ۸ ارتباط برنده - تداعی و نیمه دوم دارای ۵ ارتباط برنده - تداعی است. نقشه نیمة اول دارای ۱۳ ارتباط تداعی - تداعی و نیمه دوم دارای ۱۷ ارتباط تداعی - تداعی است. نقشه نیمة اول دارای ۶ ارتباط با شدت زیاد، ۷ ارتباط با شدت متوسط و ۸ ارتباط با شدت کم است. در شکل‌های زیر نقشه اجتماعی نیمة اول و دوم برنده اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳. نقشه اجتماعی نیمة اول برنده اصلاح‌طلبی

شکل ۴. نقشه اجتماعی نیمة دوم برند اصلاح طلبی

یافته‌های پژوهش

در مرتبه اول نمونه‌گیری سؤالی با انتهایی باز به‌شرح «هنگام شنیدن نام احزاب اصول‌گرا (اصلاح طلب) چه تداعی‌هایی مرتب با این احزاب به ذهن شما خطور می‌کند؟» از عناصر مرتبه اول نمونه‌گیری پرسیده شد و با شرح و بسط مصاحبه در خصوص سؤال تداعی‌های مشارکت‌کنندگان، بهتفکیک تداعی‌های مثبت و منفی استخراج شد. مشارکت‌کنندگان تداعی‌های خود را درباره برنده اصول‌گرایی یا اصلاح طلبی، بهتفکیک منفی یا مثبت مطرح کردند. در رابطه با برنده اصول‌گرایی، تعداد ۱۶ تداعی شامل ۷ تداعی مثبت و ۹ تداعی منفی شناسایی شد. در میان تداعی‌های منفی، تداعی‌های امنیتی و نظامی دارای بیشترین تکرار و در میان تداعی‌های مثبت، تداعی‌های عدالتخواهی و احمدی‌نژاد دارای بیشترین تکرار بودند. در جدول ۲ نتیجه مصاحبه‌ها در رابطه با برنده گفتمان اصول‌گرایی را مشاهده می‌کنید.

جدول ۲. تداعی‌های برنده اصول‌گرایی

فرآوانی	تکرار	تداعی منفی	فرآوانی	تکرار	تداعی مثبت
%۸۲	۸۲	امنیتی	%۷۳	۷۳	عدالتخواهی
%۸۰	۸۰	نظامی	%۷۱	۷۱	احمدی‌نژاد
%۶۹	۶۹	صداویسیما	%۶۷	۶۷	قالیباف
%۶۱	۶۱	دلواپس	%۶۴	۶۴	افشاگری
%۵۸	۵۸	جنگ‌طلبی	%۵۶	۵۶	مدیریت
%۵۷	۵۷	انتساب	%۵۶	۵۶	ارزش‌مداری
%۵۵	۵۵	هرج و مرج	%۵۲	۵۲	طرفدار فقرا
%۵۴	۵۴	رانت			
%۵۰	۵۰	شریعتمداری			

درباره برنده اصلاح‌طلبی، مصاحبه‌ها به شناسایی ۱۴ تداعی منجر شد. از میان ۱۴ تداعی شناسایی شده، ۶ تداعی مثبت و ۸ تداعی منفی هستند. در میان تداعی‌ها مثبت برنده اصلاح‌طلبی، تداعی‌های آزادی، خاتمی و رد صلاحیت بیشتر تکرار شده‌اند. در میان تداعی‌های منفی برنده اصلاح‌طلبی، تداعی‌های پیمان‌شکنی، باد به پرچم بودن و روحانی، بیشترین میزان تکرار را داشته‌اند. در جدول ۳ نتیجه مصاحبه‌های مربوط به برنده گفتمان اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

جدول ۳. تداعی‌های برنده اصلاح‌طلبی

تداعی مثبت	تکرار	تداعی منفی	فراوانی	تکرار	فراوانی	فردا
آزادی	۹۳	پیمان‌شکنی	%۹۳	۹۹	%۹۹	
خاتمی	۷۹	باد به پرچمی	%۷۹	۹۷	%۹۷	
رد صلاحیت	۷۴	روحانی	%۷۴	۹۲	%۹۲	
فضای باز	۵۸	برجام	%۵۸	۹۰	%۹۰	
خنده	۵۳	حقوق کارگر	%۵۳	۷۴	%۷۴	
ظریف	۵۳	مظلوم‌نمایی	%۵۳	۶۸	%۶۸	
		بی‌عرضگی		۶۷	%۶۷	
		حقوق زنان		۶۱	%۶۱	

در مرتبه دوم نمونه‌گیری برای جمع‌آوری نقشه‌های ذهنی انفرادی، پس از ارائه توضیح درباره عدم افشای اطلاعات خصوصی افراد، روش نقشۀ مفهومی برنده و ارائه نمونه‌ای نامرتبط از نقشه‌های ذهنی با استفاده از تداعی‌های منتخب در مرحله اول، نقشه‌های مفهومی برنده گفتمان اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی توسط عناصر نمونه در مرتبه دوم نمونه‌گیری ترسیم شد. پس از اتمام فرایند جمع‌آوری نقشه‌های انفرادی، به شمارش محاسبه شاخص‌های شش گانه ترسیم نقشه‌های اجتماعی اقدام شد. پس از شمارش و محاسبه شاخص‌های شش گانه در خصوص نقشه‌های برنده گفتمان اصول‌گرایی، مشخص شد که تداعی‌های احمدی‌نژاد، دلواپس، صداوسیما و قالیباف بیشترین میزان تکرار در نقشه‌های ذهنی انفرادی و تداعی‌های ارزش‌مداری و انتصاب نیز کمترین میزان تکرار در نقشه‌های انفرادی را دارند. در جدول ۴ نتیجه شمارش شاخص‌های شش گانه ترسیم نقشۀ اجتماعی برنده اصول‌گرایی را مشاهده می‌کنید.

جدول ۴. شاخص‌های ترسیم نقشۀ اجتماعی برنده اصول‌گرایی

تداعی	تکرار	ارتباط	ارتباط مستقیم	درصد	بالای تداعی	پایین تداعی	پایین تداعی
احمدی‌نژاد	۹۷	۲۳۹	۹۴	%۹۷	۸۰	۳	
دلواپس	۹۱	۲۰۳	۷۳	%۸۰	۶۸	۱۸	
صداوسیما	۸۷	۱۴۹	۷۰	%۸۰	۶۴	۱۷	
قالیباف	۸۴	۱۹۷	۷۹	%۹۴	۷۳	۵	
افشاگری	۶۶	۱۰۳	۲۹	%۴۴	۱۸	۳۷	
نظمی	۶۳	۷۳	۸	%۱۳	۸	۵۵	
هرج و مرج	۶۱	۹۲	۲۱	%۳۴	۱۱	۴۰	
عدالت‌خواهی	۶۱	۷۹	۱۳	%۲۱	۶	۴۸	

ادامه جدول ۴

تداعی	تکرار	ارتباط	ارتباط مستقیم	درصد	بالای تداعی	پائین تداعی
طرفدار فقرا	۵۹	۸۵	۲۷	%۴۶	۱۷	۳۲
مدیریت	۴۷	۸۷	۱۴	%۳۰	۳	۳۳
رانت	۴۴	۷۳	۲۰	%۴۵	۱۶	۲۴
امنیتی	۴۱	۳۸	۱۷	%۴۱	۱۲	۲۴
جنگ طلبی	۳۸	۴۲	۹	%۲۴	۷	۲۹
شریعتمداری	۳۲	۳۶	۵	%۱۶		
انتساب	۲۳	۱۸	۴	%۳۹		
ارزش مداری	۷	۱۲	۲	%۲۹		

پس از شمارش و محاسبهٔ شاخص‌های شش گانه در خصوص نقشه‌های برندهٔ گفتمان اصلاح‌طلبی، مشخص شد که تداعی‌های فضای باز، آزادی، خاتمی و رد صلاحیت دارای بیشترین میزان تکرار در نقشه‌های انفرادی هستند. تداعی‌های مظلوم‌نمایی و باد به پرچم بودن نیز کمترین میزان تکرار در نقشه‌های انفرادی را دارند. در جدول ۵ نتیجهٔ شمارش شاخص‌های شش گانه ترسیم نقše اجتماعی برندهٔ اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

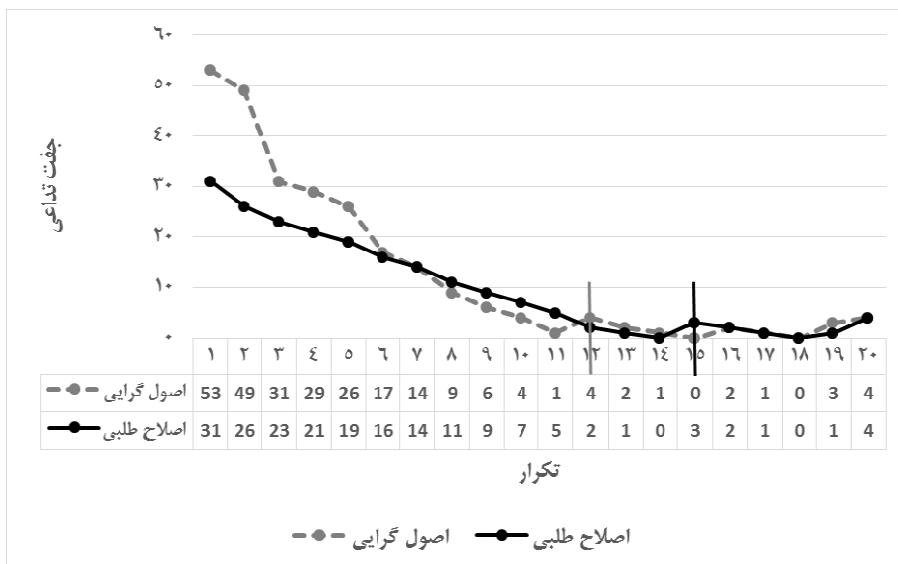
جدول ۵. شاخص‌های ترسیم نقše اجتماعی برندهٔ اصلاح‌طلبی

تداعی	تکرار	ارتباط	ارتباط مستقیم	درصد	بالای تداعی	پائین تداعی
فضای باز	۹۳	۱۴۷	۸۵	%۹۱	۸۴	۸
آزادی	۹۲	۱۵۹	۳۸	%۴۱	۳۶	۵۴
خاتمی	۹۲	۱۳۶	۸۹	%۹۷	۸۹	۳
رد صلاحیت	۹۰	۱۹۸	۸۲	%۹۱	۷۷	۸
روحانی	۸۱	۱۰۴	۷۶	%۹۴	۷۰	۵
خنده	۸۰	۹۲	۱۷	%۲۱	۱۲	۶۳
ظریف	۷۷	۱۰۵	۱۹	%۲۴	۱۷	۵۸
پیمان‌شکنی	۷۵	۷۷	۲۸	%۳۷	۲۳	۴۷
حقوق کارگر	۷۳	۹۱	۳۲	%۴۴	۲۶	۴۱
برجام	۷۰	۶۵	۴۱	%۵۹	۳۸	۲۹
بی‌عرضگی	۶۴	۸۳	۲۳	%۳۵	۲۱	۴۱
حقوق زنان	۶۲	۹۴	۱۸	%۲۹	۱۱	۴۴
مظلوم‌نمایی	۵۷	۴۵	۲۳	%۴۰	۱۹	۳۴
باد به پرچمی	۲۷	۲۴	۸	%۳۰		

برای ترسیم نقše‌های اجتماعی برندهٔ گفتمان اصول گرایی و اصلاح‌طلبی، لازم است گام‌های پنج گانه‌ای طی شود. در گام اول باید تداعی‌هایی با تکرار بالاتر از ۳۵ درصد به عنوان تداعی‌های اصلی انتخاب شوند. تداعی‌های اصلی در نقše‌های اجتماعی نمود پیدا می‌کنند. با رجوع به جدول‌های ۴ و ۵ مشخص می‌شود که از میان تمام تداعی‌های برندهٔ اصول گرایی، فقط تداعی‌های شریعت‌مداری، انتساب و ارزش‌مداری و از میان تمام تداعی‌های برندهٔ اصلاح‌طلبی، فقط تداعی باد به پرچم بودن حائز شرایط انتخاب به عنوان تداعی اصلی نیستند.

در گام دوم تداعی‌ها با ارتباط مستقیم بیش از ۵۰ درصد، به شرط بیشتر قرارگرفتن بالای تداعی‌های دیگر (رابط اتصال دیگر تداعی‌ها با برنده) به نسبت پایین تداعی‌های دیگر (اتصال به برنده با واسطه تداعی‌های دیگر) به عنوان تداعی‌های اصلی مرتبه اول انتخاب می‌شوند. این تداعی‌ها در نقشه‌های انفرادی به طور مستقیم به برنده وصل می‌شوند. با مراجعه به جدول‌های ۴ و ۵ مشخص می‌شود که برای برنده اصول‌گرایی تداعی‌های احمدی‌نژاد، قالیباف، دلواپس و صداوسیما و برای برنده اصلاح‌طلبی تداعی‌های خاتمی، روحانی، فضای باز، رد صلاحیت و برجام، جزء تداعی‌های اصلی مرتبه اول هستند.

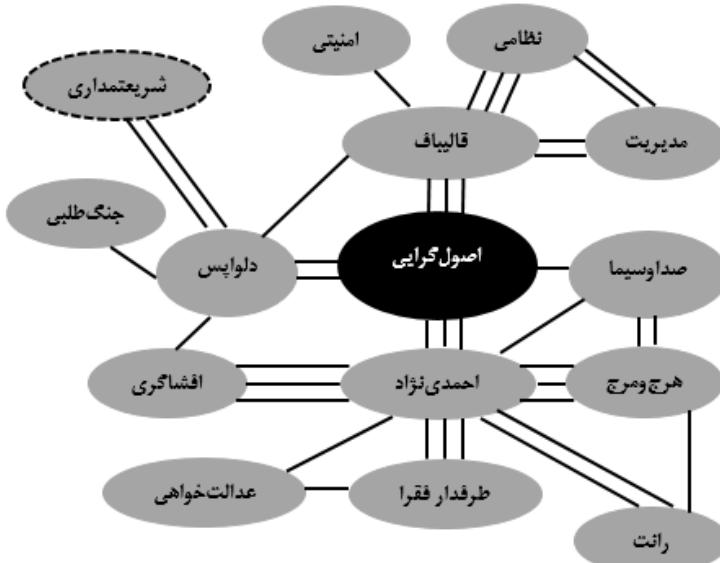
در گام سوم جفت تداعی‌های موجود در نقشه‌های انفرادی شناسایی و در نمودار جفت تداعی - تکرار به صورت نزولی مرتب می‌شوند. پس از ترسیم خط‌های مربوطه، نقطه عطف خط‌ها محاسبه می‌شود. تنها جفت تداعی‌هایی در نقشه‌های اجتماعی نمود پیدا می‌کنند که در نقشه‌ها انفرادی تکراری بیش از نقطه عطف داشته باشند. نقطه عطف خط جفت تداعی - تکرار برای برنده اصول‌گرایی ۱۲ و برای برنده اصلاح‌طلبی ۱۵ است. به این ترتیب در نقشه برنده اصول‌گرایی تعداد ۱۷ و در نقشه برنده اصلاح‌طلبی تعداد ۱۱ جفت تداعی نمود پیدا می‌کند. در شکل زیر نمودار جفت تداعی - تکرار برندهای اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

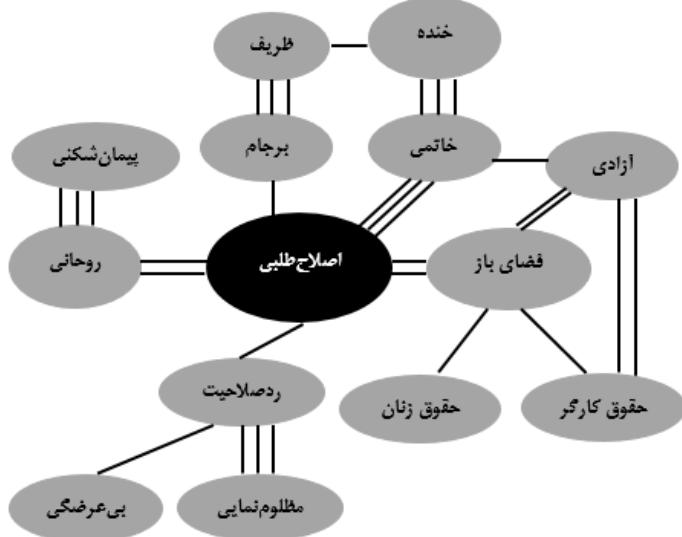
شکل ۵. نمودار جفت‌تداعی - تکرار برندهای اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی

در گام چهارم، ارتباط تداعی‌های اصلی - غیراصلی بررسی می‌شود. اگر تکرار جفت تداعی اصلی - غیراصلی در نقشه‌های انفرادی بیشتر از عدد نقطه عطف باشد، ارتباط در نقشه اجتماعی نمود پیدا می‌کند و به تبع آن تداعی غیراصلی به عنوان تداعی فرعی در نقشه اجتماعی نمود می‌باید. با بررسی جفت تداعی‌های اصلی - غیراصلی در نقشه‌های برنده اصول‌گرایی، فقط جفت تداعی اصلی - غیراصلی دلواپس - شریعتمداری به نقشه اجتماعی برنده اصول‌گرایی راه پیدا کرد. در نقشه‌های برنده اصلاح‌طلبی هیچ جفت تداعی اصلی - غیراصلی واجد شرایط یافت نشد.

در گام پنجم شدت ارتباطات بین تداعی‌ها با برند و تداعی‌ها با یکدیگر بررسی می‌شود. شدت ارتباطات با بررسی نقشه‌ها و تعیین بیشترین میزان تکرار شدت در نقشه‌ها مشخص می‌شود. در نقشه‌برند اصول‌گرایی ۶ ارتباط با شدت زیاد، ۶ ارتباط با شدت متوسط و ۹ ارتباط با شدت کم شناسایی شد. در نقشه‌برند اصلاح‌طلبی ۵ ارتباط باشدت زیاد، ۴ ارتباط با شدت متوسط و ۷ ارتباط با شدت کم شناسایی شد. با طی گام‌های پنجم‌گانه اطلاعات لازم برای ترسیم نقشه‌های اجتماعی به دست می‌آید. در شکل‌های زیر نقشه‌اجتماعی برند اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

شکل ۶. نقشه اجتماعی برند اصول‌گرایی

شکل ۷. نقشه اجتماعی برند اصلاح‌طلبی

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

ترسیم نقشه‌های اجتماعی برنده گفتمان اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی در وهله اول دانش عمیقی از ذهنیت در خصوص آنها، در وهله دوم زمینه‌ای برای مقایسه آنها و در وهله سوم مبنای برای ارزیابی آنها به دست می‌دهد. با بررسی نقشه‌ها می‌توان دریافت نقشه برنده اصول‌گرایی دارای ۱۴ تداعی شامل ۶ تداعی مثبت و ۸ تداعی منفی است، در حالی که نقشه برنده اصلاح‌طلبی دارای ۴ تداعی اصلی مرتبه اول، ۹ تداعی اصلی مرتبه دوم و ۱ تداعی فرعی است، در حالی که نقشه برنده اصلاح‌طلبی دارای ۵ تداعی اصلی مرتبه اول و ۸ تداعی اصلی مرتبه دوم است. نقشه برنده اصول‌گرایی دارای ۲۱ ارتباط شامل ۶ ارتباط با شدت زیاد، ۶ ارتباط با شدت متوسط و ۹ ارتباط با شدت کم است، در حالی که نقشه برنده اصلاح‌طلبی دارای ۱۶ ارتباط شامل ۵ ارتباط با شدت زیاد، ۴ ارتباط با شدت متوسط و ۷ ارتباط با شدت کم است. در نقشه برنده اصول‌گرایی تداعی احمدی نژاد با ۶ ارتباط بیشترین تعداد ارتباطات را دارد، در حالی که در نقشه برنده اصلاح‌طلبی تداعی فضای باز با ۴ ارتباط، بیشترین تعداد ارتباطات را حائز است. در جدول ۶ مقایسه نقشه برندهای اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی را مشاهده می‌کنید.

جدول ۶. مقایسه نقشه اجتماعی برنده اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی

شاخص	برند اصلاح‌طلبی	برند اصول‌گرایی
تعداد تداعی	۱۳	۱۴
تداعی مثبت	۶	۶
تداعی منفی	۷	۸
تداعی اصلی مرتبه اول	۵	۴
تداعی اصلی مرتبه دوم	۸	۹
تداعی فرعی	۰	۱
تعداد ارتباطات	۱۶	۲۱
ارتباطات با شدت بالا	۵	۶
ارتباطات با شدت متوسط	۴	۶
ارتباطات با شدت کم	۷	۹

شاخص‌های شش گانه برنده حزب معرفی شده توسط وینتر نیلسن (۲۰۱۷) نیز می‌تواند معیاری برای ارزیابی نقشه‌های اجتماعی باشد. در شاخص دیدگاه اقتصادی برنده اصول‌گرایی تداعی منفی رانت و برنده اصلاح‌طلبی تداعی منفی حقوق کارگر را دارد. در شاخص دیدگاه سیاسی برنده اصول‌گرایی تداعی‌های منفی دلوپاس و جنگ‌طلب و برنده اصلاح‌طلبی تداعی مثبت رد صلاحیت، به همراه تداعی‌های منفی بی‌عرضگی، برجام و مظلوم‌نمایی را دارد. در شاخص دیدگاه اجتماعی برنده اصول‌گرایی تداعی منفی هرجومنج به همراه تداعی‌های مثبت عدالت‌خواهی و مدیریت و برنده اصلاح‌طلبی تداعی‌های مثبت فضای باز و آزادی به همراه تداعی‌های منفی پیمان‌شکنی و حقوق زنان را دارد. در شاخص دیدگاه فرهنگی در حالی که برنده اصول‌گرایی تداعی صداوسیما را داراست، برنده اصلاح‌طلبی هیچ تداعی‌ای ندارد. در

شاخص تعریف شخصیت برنده اصول‌گرایی تداعی‌های مثبت احمدی‌نژاد و قالیباف به همراه تداعی‌ها منفی نظامی، امنیتی و شریعتمداری و برنده اصلاح طلبی تداعی‌های مثبت خاتمی، خنده و ظریف به همراه تداعی منفی روحانی را دارد. در شاخص پایگاه رأی‌دهندگان در حالی برنده اصول‌گرایی تداعی‌های افشاگری و طرفدار فقرا را دارد که برنده اصلاح طلبی دارای تداعی نیست. در جدول ۷ مقایسه نقشه‌های برنده اصول‌گرایی و اصلاح طلبی از نظر شاخص‌های برنده حزب مشاهده می‌کنید.

جدول ۷. مقایسه نقشه‌های برنده اصول‌گرایی و اصلاح طلبی از نظر شاخص‌های برنده حزب

شاخص برنده حزب	برنده اصلاح طلبی	برنده اصول‌گرایی	برنده اصلاح طلبی
دیدگاه اقتصادی	حقوق کارگر	راتن	
دیدگاه سیاسی	رد صلاحیت بی‌عرضگی برجام مظلوم‌نمایی	دلواپس جنگ‌طلبی	
دیدگاه اجتماعی	فضای باز آزادی پیمان‌شکنی حقوق زنان	هرچهار عدالت‌خواهی مدیریت	
دیدگاه فرهنگی		صداويما	
تعریف شخصیتی	خاتمی روحانی خنده ظریف	احمدی‌نژاد قالیباف نظامی امنیتی شریعتمداری	
پایگاه رأی‌دهندگان		افشاگری طرفدار فقرا	

نتایج نشان می‌دهد که برنده اصول‌گرایی و اصلاح طلبی به طور کامل از یکدیگر متفاوت و متمایزند؛ به گونه‌ای که هیچ تداعی مشترکی ندارند. این تفاوت و تمایز منشأ شناخت و بازشناخت میان احزاب اصول‌گرا و اصلاح طلب است. این موضوع در تطابق کامل با نتایج تحقیق ساعی و کریمی (۱۳۹۱) است، جایی که نتایج تحقیق آنها از اعتماد سیاسی، احساس قدرت سیاسی و احساس زیاد امنیت سیاسی میان نخبگان سیاسی اصول‌گرا و حمایت از آزادی بیان، تساهل و مدارا و احترام زیاد به حقوق شهروندی در میان نخبگان سیاسی اصلاح طلب حکایت می‌کند. احزاب اصول‌گرا و اصلاح طلب برای بهبود جایگاه خود در ذهن مخاطبان باید از دو جهت تلاش کنند. در وهله اول باید برای حفظ و بهبود جایگاه و تقویت ارتباطات تداعی‌های مثبت اقدام کنند. در وهله دوم باید برای حذف تداعی‌های منفی یا تبدیل تداعی منفی به تداعی مثبت مبادرت ورزند.

پژوهش حاضر دارای دو نوع محدودیت، شامل محدودیت‌های نشئت‌گرفته از روش پژوهش و طرح پژوهش است. محدودیت اول یا روش پژوهش، همان زمان بر بودن روند مصاحبه‌ها در روش نقشه‌مفهومی برنده است که بر انتخاب و مشارکت اعضای نمونه تأثیرگذار می‌گذارد. محدودیت دوم یا روش پژوهش، آشنایی کم افراد و پیچیدگی مصاحبه روش نقشه‌مفهومی برنده است که بر جمع‌آوری داده، به خصوص در مرحله جمع‌آوری نقشه‌های انفرادی تأثیرگذار است. در محدودیت روش پژوهش، احتمال برداشت متفاوت افراد از معنای یک تداعی وجود دارد. محدودیت طرح پژوهش به اختیاط در تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش برمی‌گردد. شایان ذکر است که پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی در جامعه آماری دانشجویان مشغول به تحصیل در پردیس مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی صورت پذیرفته است که این موضوع تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش را با محدودیت مواجه می‌کند.

پژوهش حاضر نمونه‌ای از کاربست روش‌های نقشه‌یابی برنده در حوزه علوم سیاسی است. در پژوهش‌های آتی می‌توان با استفاده از سایر روش‌های نقشه‌یابی برنده، همچون روش زیمت، به مطالعه برنده گفتمان‌ها و احزاب سیاسی پرداخت. با توجه به اینکه موضوع برنده سیاسی، دو حوزه برنده گفتمان سیاسی و برنده شخصی سیاستمداران را دربرمی‌گیرد، در پژوهش‌های آتی می‌توان روش‌های نقشه‌یابی برنده را برای مطالعه برنده شخصی سیاستمداران و رهبران سیاسی به کاربرد. مرور ادبیات موضوع نشان داد که برنده حزب‌ها در سطح محلی و ملی، به گونه‌های متفاوت درک می‌شوند، در پژوهش‌های آتی می‌توان به بررسی تفاوت درک برنده گفتمان‌ها و حزب‌های سیاسی در سطح محلی و ملی پرداخت. در پایان شاخص‌های شش گانه برنده حزب، زمینه‌ای برای مطالعه موضوعی گفتمان‌ها و احزاب سیاسی به‌تفکیک هر شاخص به‌دست می‌دهد.

منابع

- اسفندیاری، مصطفی؛ ایمان‌خان، نیلوفر؛ فتاحی، مجید (۱۳۹۹). مدل‌سازی ارزش‌یابی انتخاب برنده در صنعت بانکداری. مدیریت بازرگانی، ۱۲(۳)، ۷۴۷-۷۲۷.
- اسماعیل‌پور، فربیا و شعبانی نشتایی، میترا (۱۳۹۹). داستان برنده رشت براساس سرمایه‌های نمادین منتشرشده در رسانه‌ها. مدیریت بازرگانی، ۱۲(۱)، ۴۳-۲۴.
- حسینی، مجید و بیدالله‌خانی، آرش (۱۳۹۸). برنده‌سازی و بازاریابی سیاسی: الگویی جدید برای توسعه ارتباطات سیاسی مشارکتی. فصلنامه سیاست، ۴(۴۵)، ۹۳۶-۹۱۵.
- ربانی‌خوارسگانی، علی و میرزابی، محمد (۱۳۹۳). تحلیل تقابل گفتمانی اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری. جامعه‌شناسی کاربردی، ۲۶(۴)، ۶۸-۴۵.
- ساعی، علی و کریمی، زهیر. (۱۳۹۱). تحلیل فرهنگ سیاسی نخبگان سیاسی اصلاح‌طلب و اصول‌گرا. مجله جامعه‌شناسی ایران، ۱۳(۴)، ۱۱۷-۱۰۷.
- شجاع، علی؛ صادق‌وزیری، فراز و ابراهیمی، الهام (۱۳۹۹). ارائه الگویی از علل و پیامدهای تنفر از برنده کالاهای ایرانی. مدیریت بازرگانی، ۱۲(۱)، ۲۳-۳.

شیخزاده جوشانی، صدیقه و کمالی، یحیی (۱۳۹۷). استدلال قیاسی و سیاست‌گذاری خارجی (مطالعه موردی: قیاس‌های تاریخی مورد استفاده قیاسگران خارجی درباره مسئله هسته‌ای ایران. پژوهشنامه علوم سیاسی، ۱۳(۴)، ۱۰۵-۱۳۳.

طالب‌نژاد، عاطفه؛ رنجبریان، بهرام؛ بیدرام، حمید و سماواتیان، حسین (۱۳۹۶). تداعیات کهن‌الگویی اشکال هندسی: درس‌های برای مدیران بازاریابی. *مدیریت بازرگانی*، ۹(۴)، ۷۸۷-۸۰۶.

کسرایی، محمدسالار و وردیزاده، نسرین (۱۳۸۹). تحلیل نگرش گروه‌های سیاسی درون حاکمیت به نقش مردم در نظام سیاسی. *دانشنامه علوم اجتماعی*، ۱(۴)، ۹۵-۱۲۵.

همتی، مریم؛ فیض، داوود؛ آذر، عادل و زارعی عظیم (۱۳۹۹). شناسایی مدل‌های ذهنی مدیران شرکت‌های صنایع غذایی از موانع توسعه صادرات (نمونه کاوی: مدیران شرکت‌های لبنی). *مدیریت بازرگانی*، ۱۲(۱)، ۱۹۸-۲۲۶.

References

- Banerjee, S., & Mitra Mukherjee, P. (2019). Electoral alliance with sworn opponent political party: factors impacting voting intention. *Asian Journal of Political Science*, 27(1), 17-44.
- Brown, A. R. (2017). The challenge of local party brand differentiation. *The Social Science Journal*, 54(1), 51-55.
- Coulter, R. H., & Zaltman, G. (1995). Seeing the voice of the customer: Metaphor-based advertising research. *Journal of advertising research*, 35(4), 35.
- De Chernatony, L., & Dall'Olmo Riley, F. (1998). Defining a "brand": Beyond the literature with experts' interpretations. *Journal of Marketing Management*, 14(5), 417-443.
- Esfandiari, M., Imankhan, N., & Fattahi, M. (2020). Modeling Brand Selection Evaluation in the Banking Industry. *Journal of Business Management*. 12(3), 727-747. (in Persian)
- Esmailpour, F., & Shabani Nashtaei, M. (2020). Rasht Brand Story Based on Published Symbolic Repertoires in the Media. *Journal of Business Management*, 12(1), 24- 43. (in Persian)
- French, A., & Smith, G. (2010). Measuring political brand equity: a consumer-oriented approach. *European Journal of Marketing*, 44(3), 460-477.
- Hemmati, M., Feiz, D., Azar, A., & Zarei, A. (2020). Identifying the Mental Models of Managers of Food Industry Companies Regarding Barriers to Export Development (Case Study: Managers of Dairy Product Companies). *Journal of Business Management*, 12(1), 198-226. (in Persian)
- Hoseini, M., & Bidallahkhani, A. (2020). Branding and political marketing; a new model for the development of participatory political communication. *Politic Quarterly*, 45(4), 915-036. (in Persian)
- Jaggi, S., & Nim, D. (2020). Brand association in jewellery segment: scale development and validation. *International Journal of Applied Management Science*, 12(4), 309-323.

- John, D. R., Loken, B., Kim, K., & Monga, A. B. (2006). Brand concept maps: A methodology for identifying brand association networks. *Journal of Marketing Research*, 43(4), 549-563.
- Kasrayi, M., & Vardizadeh, N. (2017). Analyzing the attitude of political groups within the government to the role of the people in the political system. *Journal of Social Sciences*. 1(4), 95-125. (in Persian)
- Keller, K.L. (1993). Conceptualizing, measuring, and managing customer-based brand equity. *Journal of marketing*, 57(1), 1-22.
- Kirchheimer, O. (1966). The transformation of the Western European party systems. *Political parties and political development*, 6(1), 177-200.
- Marland, A., & Wagner, A. (2020). Scripted Messengers: How Party Discipline and Branding Turn Election Candidates and Legislators into Brand Ambassadors. *Journal of Political Marketing*, 19(1), 54-73.
- Needham, C., & Smith, G. (2015). Introduction: political branding. *Journal of Political Marketing*, 14(1), 1-6.
- Pich, C., Dean, D., & Punjaisri, K. (2016). Political brand identity: An examination of the complexities of Conservative brand and internal market engagement during the 2010 UK General Election campaign. *Journal of Marketing Communications*, 22(1), 100-117.
- Rabani, A., & Mirzayi, M. (2014). Analysis of contrast between perincipalism and reformism discourses in the 10th presidential election in Iran. *Journal of Applied Sociology*, 60(4), 45-68. (in Persian)
- Reeves, P., de Chernatony, L., & Carrigan, M. (2006). Building a political brand: Ideology or voter-driven strategy. *Journal of Brand Management*, 13(6), 418-428.
- Ringold, D. J., & Weitz, B. (2007). The American Marketing Association definition of marketing: Moving from lagging to leading indicator. *Journal of Public Policy & Marketing*, 26(2), 251-260.
- Rutter, R. N., Hanretty, C., & Lettice, F. (2018). Political brands: can parties be distinguished by their online brand personality. *Journal of Political Marketing*, 17(3), 193-212.
- Saei, A., & Karimi, Z. (2012). Analyzing political culture of the conservatives and reformists elites in Iran. *Iranian Sociological Association*. 13(4), 117-147. (in Persian)
- Sheikhzade, S., & Kamali, Y. (2018). Analogical reasoning and foreign policy-making (case study: the historical analogies used by foreign analogizers about Iran's nuclear issue). *Research Letter of Political Science*. 13(4), 105-133. (in Persian)
- Shoja, A., Sadegh Vaziri, F., & Ebrahimi, E. (2020). Developing a Framework of Causes and Consequences of Hatred for Iranian Product Brands. *Journal of Business Management*, 12(1), 3-23. (in Persian)
- Smith, G., & French, A. (2011). Measuring the changes to leader brand associations during the 2010 election campaign. *Journal of Marketing Management*, 27(7), 718-735.

- Stokes, S. C. (1999). Political parties and democracy. *Annual Review of Political Science*, 2(1), 243-267.
- Talebnejad, A., Ranjbarian, B., Bidram, H., & Samavatian, H. (2017). Archetypal Associations of Geometric Shapes: Lessons for Marketing Managers. *Journal of Business Management*, 9(4), 787-806. (in Persian)
- Winther Nielsen, S. (2017). On political brands: A systematic review of the literature. *Journal of Political Marketing*, 16(2), 118-146.